

Yhteispeli

Tervetuloa

Opettajien alueellinen koulutus 1, webinaari
17.1.2022-20.1.2022
Kouluttajat Paula Albacka ja Tiina Ojala

Yhteispeli

A stylized black apple with a stem and two leaves, set within an orange speech bubble shape.

Koulutuksen ohjelma

- 9.00 Tervetuloa ja esittäytyminen
Mukana Yhteispelissä
Luokkapiiri
- 11.30 Lounas
- 12.30 Luokkapiiri –toimintatapa jatkuu
Mitä seuraavaksi
- 14.30 Koulutus päättyy

Päivän työskentely

Päivän tavoitteet:

- Saatte käsityksen mitä Yhteispelillä tavoitellaan ja mitä se tarkoittaa omalla koululla
- Tutustutte luokkapiiri toimintatapaan ja sen ohjaamiseen, saatte valmiudet aloittaa luokkapiirin oman luokan kanssa

Päivän työtavat:

- Te saatte keskustella, kommentoida ja kysyä
- Päivään kuuluu itsenäistä työskentelyä, ryhmätöitä ja luentoa

Zoom-ohjelman käyttöopastusta

Puheenvuoron pyytäminen viittaustoiminnolla

- Valitse Participants -valikosta Raise hand

Chatin käyttö

- Valitse alavalikosta Chat ja siirrä keskustelupalsta näytöllä oikealle

Ryhmätyöskentely

- Kun saat ehdotuksen liittyä ryhmään, valitse Join. Jos haluat pois keskustelusta, paina Leave room.

Mikä Yhteispeli on?

- Joukko toimintatapoja alakoulun arkeen, joiden tavoitteena on lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin lisääminen
- Yhteispeli on kehittämis-, tutkimus ja täydennyskoulutushanke, jonka sopimuskumppaneina ovat olleet OKM, THL ja Ylöjärven kaupunki
- OPH:n rahoittaa koulutukset & Niilo Mäki-instituutti kouluttaa

Oma koulu mukana Yhteispelissä

- Rehtori osallistuu **rehtorikoulutukseen (3)** sekä työyhteisökoulutukseen ja organisoii työyhteisön toimintatavoille ajan koulun ys-ajalta
- Ype-opettajat osallistuvat **opettajakoulutukseen (3)**, tekevät luokkiensa kanssa toimintatapoja ja kertovat työyhteisökoulutuksissa lyhyesti kokemuksistaan
- Koko työyhteisö osallistuu **työyhteisökoulutukseen (3)**, tekee työyhteisön toimintatapoja ja keskustelee kokemuksistaan (kouluvierailu)

Kouluvierailut (3)

- Rehtoritapaaminen **45 min**
- Ype-opettajien tapaaminen **45 min**
- Työyhteisökoulutus **2 h**

Ype-opettaja

- Osallistuu alueellisiin koulutuksiin (3 kpl) ja kokeilee koulutettavia sisältöjä luokkansa oppilaiden ja vanhempien kanssa
- Osallistuu kouluvierailupäivinä 45 min kestävään koulutushetkeen kouluttajan ja muiden ype-opettajien kanssa
- Kertoo kollegoille omista kokeiluistaan oppilaidensa kanssa mahdollisimman realistisesti

Yhteispeli ja OPS

- Yhteispeli tarjoaa konkreettisia ja testattuja toimintatapoja OPS:n toteuttamiseen.
- OPS velvoittaa opettamaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja
 - Oppimiskäsitys
 - Laaja-alainen osaaminen
 - Oppiaineet esim. äidinkieli ja kirjallisuus, ympäristöoppi, matematiikka, liikunta, uskonto, musiikki, terveystieto, kotitalous, kuvaamataide

Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- **Vuorovaikutustaidot**
 - Kuuntelu, kertominen, vuorottelu, neuvottelu, avun pyytäminen
- **Vastuun ja ongelmanratkaisun taidot**
 - Toisen kunnioittaminen, yhteisten sääntöjen noudattaminen, ongelman tunnistaminen ja ratkaisu, taito asettaa realistisia tavoitteita
- **Tunnetaidot**
 - Omien ja muiden tunteiden tunnistaminen, tunteiden säätely

(mukaellen Denham & Ji 2010, Payton ym. 2000)

HYÖDYT taitojen tukemisesta

KOULUN ARJESSA

- luokkailmapiirin paraneminen
- akateemisen oppimisen paraneminen
- taitavampi ristiriitojen ratkaiseminen
- enemmän kaverisuhteita
- parempi itsetunto
- häiriökäyttäytymisen väheneminen
- koti-kouluyhteistyön parempi sujuminen
- opettajien työstressin väheneminen
- koulun kehittämisen paraneminen

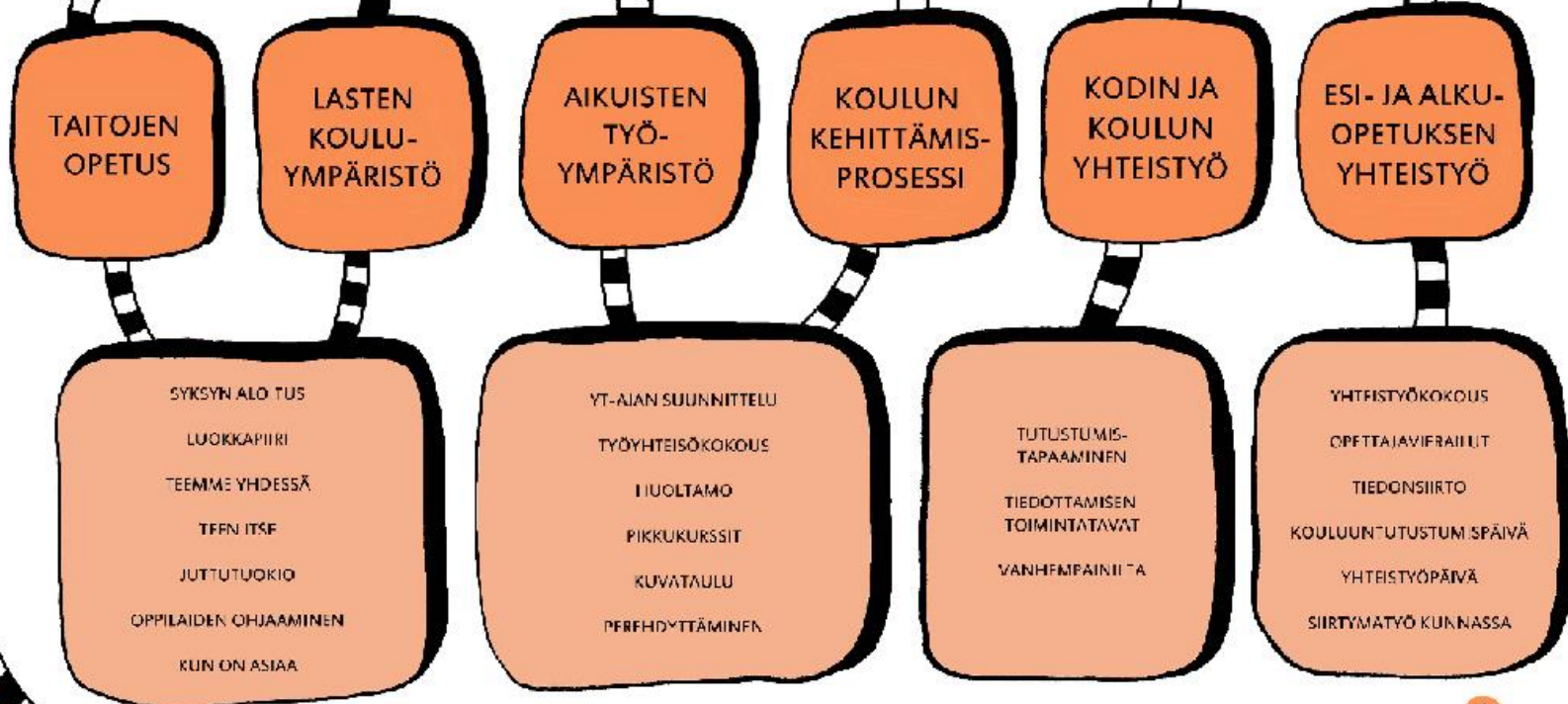
MYÖHEMMIN ELÄMÄSSÄ

- terveen psyykkisen kehityksen tuki
- kehityksellisten riskien väheneminen
- paremmat tunne- ja vuorovaikutustaidot
- päihteiden käytön väheneminen
- mielenterveysongelmien väheneminen

(Catalano, 2002; Payton, 2008; Zins ,2007)

Lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen koulussa

Yhteispeli luokassa

Luokan toimintatavat

- Luokkapiiri
- Teen itse
- Juttutuokio
- Teemme yhdessä

Kodin ja koulun yhteistyön toimintatavat

- Tutustumistapaaminen
- Vanhempainilta

Luokkapiiri

harjoitellaan

- kuuntelua, kertomista, vuorottelua
- toisten kunnioittamista, yhteisten sääntöjen noudattamista
- tunteiden tunnistamista ja nimeämistä

vahvistetaan koulua, jossa

- osataan toimia kaikkien kanssa
- jokainen tulee nähdyksi ja kuulluksi
- opitaan tuntemaan toisia paremmin
- iloitaan yhdessä
- osataan keskustella erilaisista asioista yhdessä

Luokkapiiri-video

Millaista lasten välinen vuorovaikutus oli? Mitä lapset osasivat hyvin tai millaisia taitoja heillä oli?

Mitä muita ajatuksia herää, kun ajattelet aloittavasi luokkapiirin luokkasi kanssa?

Luokkapiirin rakenne

1. Piirin muodostaminen
2. Toimintaohjeiden kertaaminen
3. Tervehtiminen
4. Kertominen
5. Leikki
6. Piirin päättäminen

1. Piirin muodostaminen

- Piiri vuorovaikutuksen kannalta toimiva muodostelma
- Istutaan esim. tuoleilla, tyynyillä, lattialla tai pulpeteilla
- Opettaja opettaa lapset muodostamaan piirin luokkaan
(esim. hiljaista mallia käyttäen)
- Piirin istumajärjestystä vaihdetaan säännöllisesti ”pakka sekaisin” -periaatteella

Kts. opas s. 14

2. Toimintaohjeiden kertaaminen

- Sääntöjen kertaaminen
 - Istun omalla tontillani
 - Viittaan, kun haluan puheenvuoron
 - Puhun omalla vuorollani
- Harjoiteltavien taitojen sanoittaminen
 - *”Tänään harjoittelemme erityisesti kuuntelua. Mistä tietää, että toinen kuuntelee?”*

3. Tervehtiminen

- Jokainen lapsi tulee nähdyksi henkilökohtaisesti
- Ystävällinen tervehtiminen kaikkien luokkakavereiden kanssa
 - Katse
 - Tervehdyssanat
 - Kosketus
- Tervehtiminen luo myönteistä luokkailmapiiriä ja tutustuttaa oppilaita toisiinsa
- Kts. opas s. 28

4. Kertominen

- Kaikki oppilaat kertovat ennalta sovitusta aiheesta lyhyesti omalla vuorollaan
- Kertomisvuorossa on 2-3 oppilasta kerrallaan
- Ota käyttöön vasta, kun oppilaat valmiita tähän

Opettaja

- valmistaa lapsen kertomaan omasta asiastaan
- ohjaa vuorovaikutuksen lasten väliseksi
- tutustuttaa oppilaita toisiinsa ja herättää mielenkiinnon kaikkia oppilaita kohtaan
- ei arvoteta lasten kertomista tai kysymyksiä
- Kts. opas s. 29

5. Leikki

- Harjoitellaan toisten huomioon ottamista, ryhmässä toimimista ja yhteisten sääntöjen noudattamista

Hyvä leikki

- Kukaan ei putoa pois ja aktivoi kaikkia oppilaita
- Ei korosta kilpailua, ei nolaamista
- Selkeä rakenteeltaan
- Tuottaa iloa
- Kts. opas s. 30-33

6. Piirin päättäminen

- Loppukeskustelu harjoitelluista taidoista sekä piirin herättämistä ajatuksista ja tunteista
 - *”Tänään harjoittelimme kuuntelua. Tuntuiko teistä, että kertojaa kuunneltiin? Mikä sinulle jäi erityisesti mieleen kaverin kertomasta? Mikä kuuntelussa on vaikeaa?”*
- Palaute tavoitteiden mukaan sujuneista asioista
- Piirin purkaminen

Oppilaan ohjaaminen luokkapiirissä

- Anna myönteistä palautetta edistymisestä
- Auta oppilasta vaikeissa asioissa
- Puutu napakasti oppilaiden väliseen epäasialliseen ja ilkeään kommentointiin
- Ole itse esimerkkinä

Jos lapsi ei toimi luokkapiirin ohjeiden mukaan

- Muistuta koko luokkaa sovituista toimintaohjeista
- Ohjaa yksittäistä oppilasta suoraan toivottuun toimintaan sanallisesti
- Ohjaa yksittäistä oppilasta menemällä hänen viereensä tai vaihtamalla hänen paikkaansa

- Ohjaa oppilas rauhoittumispaikkaan
- Jätä huono käytös huomiotta
- Käytä johdonmukaisia seuraamuksia

Luokkapiirin aloittaminen omassa luokassa

- Kerro oppilaille ja vanhemmille luokkapiirin aloittamisesta
- Suunnittele, miten teette piirin luokkatilaan
- Valitse ensimmäinen tervehtimisen tapa ja leikki kts. opas
- Aloita luokkapiiri omassa luokassa pienin askelin
 - Pidä piirin kesto 15 minuutissa
 - Tee piiri vähintään 3 kertaa viikossa
 - Aloita piirin muodostamisen harjoittelulla, toimintaohjeiden kertaamisella ja helpolla leikillä
 - (Ota mukaan tervehtiminen)
 - (Ota mukaan kertominen)

Mitä seuraavaksi?

Koulutuksen jälkeen luokassa

- Luokkapiiri -tuokio käyttöön 3 krt/vko

helmi-maaliskuussa

- Ensimmäinen kouluvierailu-koulutus omalle koululle Zoomin välityksellä

maaliskuussa

- 2. opettajien koulutus
KE 16.3. (edellisten kierrosten opet) TO 17.3. (Jyväskylä)
MA 21.3. (Tampere) & TI 22.3. (Helsinki)

maalis-huhtikuussa

- 2. kouluvierailu-koulutus

Työyhteisökokous seuraavalla kouluvierailulla

Työyhteisökokouksen rakenne:

- Työntekijän puheenvuoro, työyhteisökeskustelu, rehtorin puheenvuoro, muut asiat ja kokouksen päätös

Työntekijän puheenvuoro (10 min) - ype- opettaja

- ype-opettaja pitää ensimmäisenä opettajan puheenvuoron omassa luokassaan
- ype-opettaja voi kertoa joistain seuraavista asioista (5 min) kollegoilleen
 - esittelee oman luokkatilansa, kertoo työstään ja sen ajankohtaisista kuulumisista
 - kertoo hyväksi havaitsemistaan työtavoista tai tuo esille jonkin hyvän työhön liittyvän idean
 - nostaa esille jonkin asian, joka on erityisesti mietityttänyt viime aikoina
- kollegat esittävät kysymyksiä tai kommentteja 5 minuutin ajan

Kouluvierailupäivät

- Mankolan yhtenäiskoulu: 8.2. ja 5.4.2022
- Kypärämäen koulu: 7.2. ja 4.4.2022
- Sinervän koulukeskus: 23.2. ja 7.4.2022
- Maaselän koulu: 22.2. ja 6.4.2022
- Sysmän yhtenäiskoulu: 1.2. ja 4.5.2022
- Kailaan koulu: 31.1. ja 3.5.2022
- Ritavuoren koulu: 15.2. ja 29.3.2022
- Kauhavan yhtenäiskoulu: 16.2. ja 30.3.2022
- Cygnaeuksen koulu: 1.3. ja 7.4.2022
- Vähärauman koulu: 17.2. ja 26.4.2022
- Kaarisillan yhtenäiskoulu: 16.2. ja 27.4.2022
- Tuorsniemen koulu: 28.2. ja 6.4.2022
- Nuolialan koulu: 1.2. ja 29.3.2022
- Laakavuoren ala-aste: 2.3. ja 20.4.2022
- Itä-Hakkilan koulu: 3.2. ja 6.4.2022
- Kuusikon koulu: 2.3. ja 7.4.2022
- Kaivokselan koulu: 2.2. ja 28.4.2022
- Iivisniemen koulu: 9.2. ja 28.4.2022
- Lintuvaaran koulu: 3.2. ja 27.4.2022
- Lähderannan koulu: 1.3. ja 27.4.2022

Kiitos!

Yhteispelin yhteyshenkilö:

Maria Rintanen

maria.rintanen@nmi.fi p. 050-441 3686

